

Kolbein Havrevoll
Hamrabøvegen 161
4237 SULDALSOSEN

Vår dato: 29.05.2018
Vår ref.: 201503206-11
Arkiv: 317 /036.B4Z
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Jan Henning L'Abée-Lund
22 95 90 76/ lbl@nve.no

Vedtak om overtredelsesgebyr – Kolbein Havrevoll – ulovlig installert effekt i Havrevoll mikrokraftverk og uttak av vann fra Havrevollbekken i Hamrabøvassdraget i Suldal kommune

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ilegger med dette Kolbein Havrevoll et overtredelsesgebyr på kr 300 000 for ulovlig installert effekt i Havrevoll mikrokraftverk og uttak av vann fra Havrevollbekken i Hamrabøvassdraget.

Vedtak om overtredelsesgebyr

NVE ilegger herved Kolbein Havrevoll et overtredelsesgebyr på kr 300 000 for brudd på vannressursloven § 8 i perioden 31.3.2010-31.10.2017.

Havrevoll mikrokraftverk ble bygget og driftet i strid med forutsetningene for vedtak om fritak fra konsesjonsplikt av 8.9.2006, og har benyttet en slukeevne som har vært til nevneverdig skade og ulempe for allmenne interesser i det vernede Hamrabøvassdraget, jf. vannressursloven §8.

Hjemmel for overtredelsesgebyr er vannressursloven § 60a.

Overtredelsesgebyret forfaller i sin helhet til betaling åtte uker fra brevets dato.

Ved forsinket betaling kan Statens innkrevingsentral kreve rente etter forsinkelsesrenteloven¹. Dette følger av lov om Statens innkrevingsentral² § 7.

Sakens bakgrunn

Den 25.3.2006 sendte du melding om å bygge Havrevoll mikrokraftverk i det vernede Hamrabøvassdraget i Suldal kommune. Vassdraget ble vernet gjennom verneplan IV. Det ble søkt om en

¹ LOV-1976-12-17-100

² LOV-2013-01-11-3

største og minste driftsvannføring på henholdsvis 30 og 4 l/s. Maksimal effekt ville bli 75 kW med en fallhøyde på 260 m. Den alminnelig lavvannføringen i vassdraget er 2 l/s, mens det er planlagt en minstevannføring på 15 l/s. NVE fattet vedtak den 23.5.2006 om at tiltaket ville berøre allmenne interesser i en slik grad at det ville være nødvendig med konsesjon etter vannressursloven § 8.

Dette vedtaket ble påklaget. NVE tok klagen til følge. Etter en ny vurdering omgjorde NVE vedtaket den 8.9.2006 og konkluderte med at tiltaket ikke trengte konsesjon etter vannressursloven § 8. I vedtaket av 8.9.2006 ble det påpekt at vedtaket ble fattet under forutsetning om at tiltaket skulle utføres i samsvar med de planer som var lagt frem for NVE.

Den 20.12.2012 fikk NVE tilsendt idriftsettelsesskjema. I dette fremgikk det at største slukeevne var 30 l/s og installert effekt 75 kW. Kraftverket ble satt i drift 31.3.2010.

I brev av 27.5.2015 etterspurte NVE opplysninger om Havrevoll mikrokraft. I svaret 13.6.2015 fremgikk det at maksimal effekt var 160 kW og at den var stemplet ned til 75 kW. Eksakt dato for nedstempling er ikke oppgitt, men tolkes av NVE å være 13.6.2015. Denne datoen ble bekreftet i brev 21.10.2015. Produksjonstall fra Statnett viser imidlertid største effekt i 2016 på 93 kWh/h. Opplysningene fra Statnett viser dermed at maksimal effekt etter nedstemplingen var høyere enn det som ble opplyst.

I brev av 27.10.2017 gjorde NVE vedtak om at kraftverket var konsesjonspliktig slik det var bygget og driftet, og varselet samtidig vedtak om retting dersom kraftverket ikke ble stemplet ned til 65 kW innen 20.11 2017. Da NVE ikke hadde mottatt noen dokumentasjon på at kraftverket var nedstemplet, vedtok NVE retting av det ulovlig forholdet og at dette skulle være utført innen 31.1.2018. Den 12.4.2018 lyktes vi å komme i telefonisk kontakt med deg. Vi ble orientert om at dyse var skiftet medio januar og at produksjonsdata for november og desember 2017 og januar 2018 skulle vært oversendt NVE. Disse dataene ble sendt på nytt senere på dagen. E-posten viser at produksjonsdataene ble sendt 22.1.2018, men beklageligvis ikke til NVE. Dataene viser at høyeste produksjon har vært 62,5 kW i denne perioden og dermed i tråd med vedtaket om at kraftverket ikke er konsesjonspliktig når maksimal effekt er under 65 kW. NVE har tilgang på produksjonsdataene for kraftverket for hele høsten 2017. Disse viser at maksimalt pådrag i kraftverket ble justert ned den 31.10.2017.

Ut fra opplysningene om hvordan kraftverket skulle ha vært bygget, har vi beregnet virkningsgraden til å være 0,98. Virkningsgrad for en turbin er fra 0,85 til 0,95 i det punktet der høyeste virkningsgrad kan oppnås. For turbiner under 300 kW kan virkningsgraden være lavere.³ Gitt at denne svært høye virkningsgraden også gjaldt da kraftverket produserte 160 kW, må slukeevnen etter NVEs vurdering ha vært 64 l/s. Høyst sannsynlig var virkningsgraden lavere og dermed vannuttaket større. Sammenlignet med planen som utgjorde grunnlaget for konsesjonspliktavurderingen i vedtak av 8.9.2006, var slukeevnen dermed over det dobbelte. Kraftverket ble driftet med denne slukeevnen fra idriftsettelse 31.3.2010 og frem til den ene dysen på turbinen ble stengt den 13.6.2015.

NVE sendte varsel om overtredelsesgebyr den 21.3.2017. I svarbrevet av 4.5.2017 ble det opplyst om at kraftverket ligger i en sidegren i Hamrabøvassdraget og at *«[d]et er produsert over konsesjonsgrensa kun når det er flaum.»*

NVEs vurdering

Rettsregler som anses brutt

³ NVE Veileder 2011-4: Rettleiar i planleggingen, bygging og drift av små kraftverk.

Vedtaket av 8.9.2006 innebærer kun at tiltaket ikke er konsesjonspliktig så lenge «[t]iltaket utføres i samsvar med de planer tiltakshaver har lagt fram.» I planene fra deg datert 26.3.2006 fremgikk det at maksimal ytelse skulle være 75 kW basert på en maksimal driftsvannføring på 30 l/s. Kraftverket ble bygget med en turbin og generator med maksimal effekt på 160 kW, høyere enn hva som fremgikk av planene som ble lagt til grunn i NVEs vedtak av 8.9.2006.

NVE mener at det foreligger brudd på vannressursloven (vrl.) § 8 første ledd som lyder:

«Ingen må iverksette vassdragstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget eller sjøen, uten at det skjer i medhold av reglene i § 12 eller § 15, eller med konsesjon fra vassdragsmyndigeten.»

Etter § 8 er det de potensielle virkningene tiltaket har på allmenne interesser som skal vurderes. Med allmenne interesser menes blant annet naturvern, friluftsliv, vitenskap og kultur. I vurderingen skal det etter Ot.prp. nr. 39 (1998-99) side 327 særlig legges vekt på om vassdraget er vernet. Dersom bygging og drift av et kraftverk kan være til nevneverdig skade eller ulempe på allmenne interesser i vassdraget, kan tiltaket ikke iverksettes uten at det gis konsesjon etter vrl. 8.

I denne konkrete saken kan det å benytte seg av en større andel av vannføringen «være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget». Når slukeevnen er større enn middelvannføringen, vil de hydrologiske og biologiske prosessene bli totalt endret. En slik bruk av vannføringen er et brudd på vrl. § 8 dersom kraftverket ikke har konsesjon. Slik Havrevoll mikrokraftverk ble bygget og driftet frem til 31.10.2017 foreligger det dermed brudd på vrl. § 8.

Hjemmel og vilkår for overtredelsesgebyr

Hjemmelen for ileggelse av overtredelsesgebyr er fastsatt i vrl. § 60a. Denne adgangen ble innført 1.1.2010. Anlegget ble bygget i løpet av 2009 og 2010 og satt i drift 31.3.2010. Både byggingen og driften av anlegget kan derfor tas i betraktning ved ileggelse av overtredelsesgebyr.

Vannressursloven § 60a første ledd lyder:

«Vassdragsmyndighetene kan ilegge overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer eller medvirker til overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.»

Overtredelsesgebyr kan ilegges dersom det anses som dokumentert at den ansvarlige har brutt noen av bestemmelsene i vannressursloven eller vedtak i medhold av loven, og at handlingen ble utført forsettlig eller uaktsomt. Om overtredelsesgebyr skal ilegges når disse rettslige vilkårene er oppfylt, er opp til myndighetenes skjønn, jf. vannressursloven § 60 fjerde ledd. I denne vurderingen skal de hensyn som fremgår av fjerde ledd tillegges særlig vekt.

Ved vurderingen av de faktiske forholdene i saken og vilkåret om subjektiv skyld skal det legges til grunn et krav om klar sannsynlighetsovervekt. Klar sannsynlighetsovervekt innebærer at NVE må finne det faktiske forholdet, eller skyldgraden, klart mer sannsynlig enn andre alternativer. Det innebærer også at det aksepteres en mindre grad av usikkerhet enn når beviskravet er alminnelig sannsynlighetsovervekt.

Vurdering av de faktiske forhold

For å ilegge overtredelsesgebyr må det dokumenteres at det er brudd på vannressursloven, tilhørende forskrift eller enkeltvedtak hjemlet i loven.

Som eier og drifter av Havrevoll mikrokraftverk er du ansvarlig for at kraftverket ikke bygges eller driftes i strid med vrl. § 8. En av forutsetningene for NVEs vedtak av 8.9.2006 om at tiltaket ikke var konsesjonspliktig var at tiltaket skulle bygges i samsvar med de planer som var fremlagt NVE. Dette innebar at maksimal effekt skulle være 75 kW.

Vedtaket om at Havrevoll mikrokraftverk ikke var konsesjonspliktig, innebar en utbygging mellom kote 620 og 317, dvs. en fallhøyde på 303 m. Maksimal slukeevne var på 30 l/s og installert effekt på 75 kW. Dette gir en virkningsgrad på 0,845. Ved utbygging ble inntaket flyttet ned til kote 580 og kraftstasjonen til kote 320, dvs. en fallhøyde på 260 m. I skjema for idriftsettelse oppgis en effekt på 75 kW, men dette må være feil da sentrale parametere for kraftverket er endret. Gitt samme virkningsgrad som i konsesjonspliktavurderingen, skulle kraftverket kun hatt en maksimal effekt på 65 kW.

NVE finner, etter melding fra deg den 13.6.2015, det dokumentert at kraftverket hadde og ble driftet med maksimale effekt på 160 kW frem til 13.6.2015 da den ble stemplet ned til 75 kW. Deretter viser produksjonsdata at maksimal effekt var 93 kW frem til 31.10.2017 da den ble stemplet ned til 65 kW.

Timesverdiene av produksjonen for perioden 31.3.2010-31.10.2017 viser at produksjonen var større enn 65 kWh/h i 50,9 % av tiden og større enn 130 kWh/h i 15,2 % av tiden. Det betyr at det har vært produsert over konsesjonsgrensen ut over perioder med flom.

Kraftverket ble bygget med en installert effekt som er 113 % større enn det som først ble vurdert å være konsesjonspliktig i NVEs vedtak av 23.5.2006. I dette vedtaket fremgikk det at vassdraget ble utpekt som et typevassdrag der verneverdiene var knyttet til landskapsbildet, flora og fauna. NVE mente at den planlagte slukeevnen på 30 l/s, som tilsvarte 49 % av middelvannføringen på 61,5 l/s, ville fjerne så stor andel av vannføringen at det kunne påvirke biologiske og hydrologiske prosesser. Slik kraftverket ble bygget og driftet, ble minst 64 l/s ledet bort fra vassdraget.

I denne saken mener NVE at det foreligger klar sannsynlighetsovervekt for at virksomheten har overtrådt vrl. § 8.

Vurdering av de subjektive vilkår for overtredelsen

Overtredelsesgebyr etter vrl. kan bare ilegges dersom det kan dokumenteres at de ulovlige handlingene eller unnlattelsene er uført forsettlig eller uaktsomt av deg. Det fritar ikke for skyld at virksomheten ikke er kjent med de rettsregler som er overtrådt.

Når en handling er utført med vitende og vilje, vil den være forsettlig. Forsett foreligger selv om lovovertrederen ikke er kjent med at handlingen er ulovlig. Den som handler i strid med kravet til forsvarlig opptreden på et område er i utgangspunktet uaktsom. Uaktsomheten er grov når handlingen er svært klanderverdig og det er grunnlag for sterk bebreidelse.

NVE legger til grunn at det i denne saken er du, som tiltakshaver og eier, som har utført den ulovlige handlingen.

Virksomheten anfører i brevet av 13.6.2015 at turbinens og generatorens effekt på 160 kW ble installert for å redusere slitasjen på grunn av høyt fall. Da virksomheten ble gjort oppmerksom på at dette ikke var i tråd med NVEs vedtak, ble turbinen stemplet ned til 75 kW. I svarbrevet på varsel om overtredelsesgebyr ble det opplyst videre om at det er produsert kraft over konsesjonsgrensen kun når det er flom. Produksjonsdata viser at grensen for vannuttak har vært overskredet i over halvparten (50,9 %) av tiden fra kraftverket ble satt i drift og frem til det er driftet i henhold til vedtaket om at det ikke er konsesjonspliktig, at produksjonen har vært det dobbelte av denne grensen i ca. 15 % av tidsrommet. Dette viser at produksjonen har vært høy også utenom flomperioder. Hvis det kun var blitt produsert

over 75 kWh/h i perioder med høy vannføring, ville effekten på hydrologiske og biologiske prosesser vært små. Som en konsekvens av at NVE gjorde vedtak 27.10.2017 om at grensen for at kraftverket ikke var konsesjonsplikt var på 65 kW, sørget virksomheten umiddelbart for at maksimal produksjon var i henhold til dette.

NVE mener at overtredelsen var grovt uaktsom. Etter NVEs vurdering måtte virksomheten, basert på både det opprinnelige vedtaket av 23.5.2006 om at tiltaket var konsesjonspliktig og omgjøringsvedtaket av 8.9.2006, forstå at en økning av maksimal effekt og slukeevne for Havrevoll mikrokraftverk av en slik art som beskrevet over, var konsesjonspliktig etter vrl. § 8. Også vassdragets status som vernet vassdrag tilsier i seg selv at virksomheten måtte forstå at endringene som ble gjort kunne ha betydning for konsesjonsplikten. For tiltak i vernet vassdrag skal det foretas en strengere vurdering av virkningene for allmenne interesser. Det ble understreket i omgjøringsvedtaket av 8.9.2006 at NVE: «...ut fra en samlet vurdering er ... kommet til at utbyggingen med de forutsetninger som er gitt i de fremlagte planene, ikke vil ha negative konsekvenser for verneverdiene eller andre allmenne interesser i vassdraget.» Aktsomhetsplikten etter vrl. § 5 gjelder uansett også for tiltak som ikke er konsesjonspliktige. Av Olje- og energidepartementets (OEDs) praksis følger det at den som etablerer og drifter et vannkraftverk er ansvarlig for å sette seg inn i de bestemmelser og plikter som følger av loven.

Ut fra dette mener NVE at det var grovt uaktsomt å bygge og drifte Havrevoll mikrokraftverk med installert effekt og slukeevne som var over det dobbelte av det som fremgikk av NVEs vedtak av 8.9.2006. Etter NVEs vurdering måtte virksomheten forstå at dette kunne være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser i vassdraget og dermed et konsesjonspliktig tiltak etter vrl. § 8. Basert på avsnittet ovenfor mener NVE det er grunnlag for sterk bebreidelse. Kravet til subjektiv skyld er derfor etter NVEs oppfatning oppfylt i denne saken

Valg av overtredelsesgebyr som reaksjon

Etter vrl. § 60a fjerde ledd skal det ved vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges «særlig legges vekt på

- a) overtredelsens grovhet,
- b) om overtreder ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne forebygget overtredelsen,
- c) om overtredelsen er begått for å fremme overtrederens interesser,
- d) om overtreder har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen,
- e) om det foreligger gjentakelse,
- f) overtreders økonomiske evne.»

I denne saken har NVE lagt særlig vekt på følgende momenter:

Overtrædelsens grovhet

I grovhetsvurderingen har vi spesielt lagt vekt på alvorligheten av bruddet objektivt sett og graden av skyld.

NVE mener det er alvorlig at kraftverket, som ligger i et vernet vassdrag, ble bygget og driftet med en installert effekt og slukeevne som var over det dobbelte av det som ble vurdert ikke å trenge konsesjon etter vannressursloven § 8. Det betyr at det ble vesentlig færre dager med overløp over inntaksdammen enn det som lå til grunn for at tiltaket ikke var konsesjonspliktig. Den naturlige vannføringsdynamikken i den vernet sidegrenen var derfor redusert i omfang.

Gjennom fire verneplaner og supplerende verneplan har 389 objekter blitt vernet mot vannkraftutbygging. Hamrabøvassdraget inngår blant disse. I vernegrunnlaget ble urørthet, kulturminner og at vassdragets elver og vann var viktige deler av et kontrastrikt landskap trukket frem. Vassdraget ble vurdert å være et typevassdrag. I mange vernede vassdrag er kraftverk bygget og driftet. Felles for disse kraftverkene er at deres slukeevne er vesentlig mindre enn middelvannføringen. Prosjektets planlagte maksimale slukeevne på 30 l/s, som tilsvare 49 % av middelvannføring, var den primære årsaken til at tiltaket ble vurdert å være konsesjonspliktig. I klagebehandlingen ble dette vurdert på nytt. Sammen med et planlagt slipp av minstevannføring på 15 l/s, som er større enn den alminnelige lavvannføringen i vassdraget på 2 l/s, ble kraftverket totalt sett vurdert ikke å ha negative konsekvenser for verneverdiene eller andre allmenne interesser i vassdraget. Da kraftverket ble bygget og driftet med en slukeevne på minst 64 l/s, har det påvirket de hydrologiske prosessene negativt. Dette innebærer at strekningen mellom inntaket og kraftverket i lange perioder kun har blitt tilført minstevannføringen. Det er ikke undersøkt hvordan endret vannføring har påvirket det akvatiske økosystemet, men utfra generell erfaring er også dette påvirket negativt.⁴ En stabil og liten vannføring vil føre til et nytt akvatisk økosystem. Det er ikke gitt at arter forsvinner, men styrkeforholdet mellom dem kan endres som følge av artenes ulike toleranse for ulike vannhastigheter. Redusert vannføring vil føre til økt begroing spesielt i et kulturlandskap der muligheten for tilførsel av næringssalter er stor. Skaden av økt slukeevne forventes å ha blitt noe mindre enn den hadde vært om bare alminnelig vannføring hadde vært sluppet.

NVE mener det er spesielt uaktsomt at kraftverket blir bygget og driftet med en maksimale slukeevne som var over det dobbelte av det som var forutsatt, når nettopp slukeevnen ble grundig vurdert i begge NVEs vedtak av 23.5.2006 og 8.9.2006. Vi legger til grunn at det foreligger grov uaktsomhet og viser til vurderingen og konklusjonen om skyldgrad ovenfor.

Kunne overtreders ved ulike tiltak ha forebygget overtredelsen

NVE mener at virksomheten kunne ha forebygget overtredelsen ved å forholde deg til den opprinnelige planen som var sendt til NVE.

Er overtredelsen begått for å fremme overtreders interesser

NVE mener installasjonen av en turbin og generator med maksimal effekt langt over det som var omsøkt og godkjent er gjort for å fremme virksomhetens interesser. Grunnlaget for denne vurderingen er at det er et klart økonomisk insentiv i økt kraftproduksjon. Virksomheten har i to brev bygget opp under dette med at det ble produserte kraft over grensen satt i NVEs vedtak kun i flomperioder.

Har overtredelsen hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen

Større installert effekt og dermed større slukeevne enn det som lå til grunn for NVEs vedtak om at tiltaket var fritatt fra konsesjonsbehandling, medførte økt kraftproduksjon. Den økte kraftproduksjonen har medført en økonomisk fordel for deg fra idriftsettelsen 31.3.2010 og frem til 31.10.2017 da turbinen ble stemplet ned.

Maksimalt målt timeproduksjon frem til rundt 1.6.2015 er på 163 kWh/h og etter dette frem til 31.10.2017 på 93 kWh/h, basert på de produksjonsdata vi har fått fra Statnett. For å beregne produksjonsgevinsten og økonomisk verdi av denne er den målte produksjonen i MWh/h beregnet om til vannføring basert på fallhøyde på 260 m og virkningsgrad på 0,845. Produksjon som overgår produksjonen som tilsvarer 30 l/s regnes som produksjonsgevinst. For beregning av inntekt er det benyttet timespriser fra Nordpool for elspotområde 2.

⁴ Saltveit, S.J. 2006. Økologiske forhold i vassdrag – konsekvenser av vannføringsendringer. En sammenstilling av dagens kunnskap. NVE, 152 s.

For perioden fra kraftverkets første målte produksjon den 31.3.2010 og frem til 1.6.2015 (den ble nedjustert 13.6.2015, men i denne beregningen er månedsstart benyttet) er produksjonsgevinsten av det ulovlige forholdet beregnet til 1,23 GWh. Den økonomiske gevinsten av denne produksjonen er beregnet til kr 295 000 som utgjør om lag 38 % av verdien av all kraftproduksjon fra Havrevoll kraftverk i denne perioden.

Fra 1.6.2015 og frem til 31.10.2017 har kraftverket vært driftet med en maksimal effekt som er høyere enn det kraftverket skulle hatt. Den økonomiske gevinsten av denne produksjonen er beregnet til kr 51 000. NVE har valgt å se bort fra denne produksjonsgevinsten da NVE først den 27.10.2017 gjorde virksomheten oppmerksom på at maksimal effekt skulle være 65 kW ut fra kraftverkets tekniske egenskaper.

Foreligger det gjentakelse

Så langt NVE kjenner til, foreligger det ikke gjentakelse. NVE vil bemerke at vi anser økt slukeevne over tid som ett fortsatt ulovlig forhold fra kraftverket ble satt i drift 31.3.2010 og til turbinen ble strupt ned.

Overtreders økonomiske evne

NVE henter normalt inn opplysninger om et selskaps økonomi fra www.purehelp.as som innhenter opplysninger fra Brønnøysundregisteret. Det gjorde vi også i dette tilfellet, men finner at Havrevoll mikrokraftverk ikke er oppført i Enhetsregisteret.

NVE har derfor innhentet opplysninger om virksomhetens økonomiske stilling fra skatteligningen til Kollbein Havrevoll for 2015 som er et år der inntekten fra kraftverket er inkludert. For dette året var inntekten og formuen henholdsvis kr 460 000 og 3,7 mill. kr.

Oppsummering

Vi finner etter en samlet vurdering av ovennevnte forhold at Kolbein Havrevoll skal ilegges et overtredelsesgebyr.

Overtredelsesgebyrets størrelse

Det følger av vannressursloven § 60a fjerde ledd at ved utmåling av overtredelsesgebyr ”skal det særlig legges vekt på

- a) overtredelsens grovhet,
- b) om foretaket ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne forebygget overtredelsen,
- c) om overtredelsen er begått for å fremme foretakets interesser,
- d) om foretaket har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen,
- e) om det foreligger gjentakelse,
- f) foretakets økonomiske evne.”

Ut fra disse hensynene og sammenlignbare saker, fastsetter NVE overtredelsesgebyret til kr 300 000. Ved utmålingen av gebyrets størrelse har vi lagt særlig vekt på overtredelsens grovhet og den økonomiske fordel ved det ulovlige forholdet.

I saker der man er i stand til å kvantifisere oppnådd «fordel» ved overtredelsen, er det naturlig å ta utgangspunkt i denne fordel ved fastsettelse av overtredelsesgebyret. De andre momentene i § 60a fjerde ledd, vil komme inn som skjerpene eller formildende forhold. I denne saken vil den oppnådde «fordelen» ved overtredelsen være fortjeneste av den ulovlige produserte kraften. Etter at NVE fikk

hjemmel i vassdragslovgivningen til å ilegge overtredelsesgebyr (1.1.2010), har NVE hatt til behandling fire saker om ulovlig vannuttak og installert effekt. I disse sakene ble de faktiske og potensielle skadene vurdert å være av samme størrelse som i dette tilfellet. Den økonomiske fordelene ble beregnet og varierte fra kr 45 000 og kr 650 000. Gebyrene ble skjønsmessig satt fra kr 150 000 til kr 750 000. NVE mener overtredelsen i denne saken er grovere enn i de andre tilfellene. Det skyldes at vedtaket om konsesjonsplikt ble påklaget. Selv om klagen ble tatt til følge må virksomheten ha vært klar over at endringer utover søknaden kunne få konsekvenser for konsesjonspliktavurderingen.

NVE har foretatt en helhetsvurdering og viser til våre vurderinger av overtredelsens grovhet. Vi vil særlig fremheve alvorligheten av at bruddet er i et vernet vassdrag objektivt sett, og graden av subjektiv skyld. I formildende retning vil NVE trekke frem at virksomheten har installert et arrangement som skal slippe mer vann enn det som er lovens minstekrav. NVE vil også trekke frem i formildende retning at hver gang virksomheten fikk beskjed om å redusere maksimal produksjon i kraftverket, ble de nødvendige justeringene utført umiddelbart.

Etter en helhetsvurdering fastsettes overtredelsesgebyret skjønsmessig til 300 000 kroner.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Det gjøres oppmerksom på at innbetaling av overtredelsesgebyr skal skje uavhengig av ev. klage, med mindre klagen gis oppsettende virkning. Oppsettende virkning betyr at iverksettelsen av vedtaket utsettes til klagen er avgjort. Å gi en klage oppsettende virkning kan besluttes etter begjæring og i samsvar med forvaltningsloven § 42.

Om betaling av overtredelsesgebyr

Overtredelsesgebyr skal innbetales til kontonummer 7694 05 08971. Innbetalt overtredelsesgebyr tilfaller statskassen.

Overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg etter tvangsfullbyrdsloven⁵ § 7-2 bokstav e, jf vannressursloven § 60 a annet ledd.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

⁵ LOV-1992-06-26-86

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Faktura

Kopi: Fylkesmannen i Rogaland
Suldal kommune